

Αθήνα, 01.06.2017

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ

Εισήγηση του Πρωθυπουργού, Αλέξη Τσίπρα, στο υπουργείο Εσωτερικών

Να σας χαιρετίσω κι εγώ με τη σειρά μου. Είχαμε μία ουσιαστική συζήτηση σήμερα με τον υπουργό και τους συνεργάτες του πάνω στα θέματα που αφορούν το υπουργείο Εσωτερικών.

Χαίρομαι που διαπιστώνω ότι υπάρχει ένα σοβαρό επίπεδο προετοιμασίας, ένα σοβαρό επίπεδο επεξεργασίας, γιατί πιστεύω ότι στο πλαίσιο ενός συνολικότερου σχεδίου για τον θεσμικό εκσυγχρονισμό και την παραγωγική ανασυγκρότηση της χώρας, ο ρόλος του υπουργείου Εσωτερικών είναι κομβικός.

Αφορά την καθημερινότητα του πολίτη, αφορά τη σχέση του πολίτη με τις δημόσιες υπηρεσίες, αφορά όμως και την ίδια τη θεσμική συγκρότηση της κρατικής λειτουργίας, αλλά και της Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

Και οφείλουμε να ομολογήσουμε ότι όλα αυτά τα χρόνια είχε διαμορφωθεί ένα θεσμικό πλαίσιο, το οποίο είναι προβληματικό, είναι δυσλειτουργικό, είναι αντιπαραγωγικό και το χειρότερο, πολλές φορές είναι αδιαφανές και ευάλωτο σε κάθε είδους πελατειακές πρακτικές.

Και είναι αυτό το πλαίσιο, το οποίο εμείς επιθυμούμε να αναδιαμορφώσουμε, να μεταρρυθμίσουμε προς όφελος των αναγκών του πολίτη πάνω από όλα, και με όραμα την εμφάνιση της δημοκρατίας, το βάθεμα της δημοκρατίας, της ισονομίας και της αξιοκρατίας.

Θέλω, λοιπόν, σε αυτό το πλαίσιο που θέτω εισαγωγικά, να σας περιγράψω ορισμένες από τις μεταρρυθμιστικές πρωτοβουλίες – ουσιαστικές κατά τη γνώμη μου - που συζητήσαμε και έχουμε προετοιμάσει για την επόμενη περίοδο.

Επιτρέψτε μου να ξεκινήσω από δύο παρεμβάσεις ιδιαίτερης σημασίας.

Η πρώτη αφορά τη θεσμική κατοχύρωση της ισότητας των φύλων.

Νομίζω ότι όλοι αντιλαμβανόμαστε ότι παρά την πρόοδο που έχει σημειωθεί τα τελευταία χρόνια στο ζήτημα της ισότητας και παρά τις προσπάθειες εναρμόνισης με το ευρωπαϊκό νομικό πλαίσιο και τις διεθνείς συμβάσεις, η απόσταση που πρέπει να καλυφθεί στην πράξη παραμένει μεγάλη.

Στόχος, λοιπόν, αυτής της πρωτοβουλίας, της νομοθετικής πρωτοβουλίας είναι η διάχυση της οπτικής του φύλου σε όλες τις πλευρές της κοινωνικής ζωής, αλλά και η λήψη θετικών μέτρων υπέρ των γυναικών, ώστε να γίνει ένα μεγάλο βήμα από τη νομική ισότητα των φύλων που είναι κατοχυρωμένη, στην πραγματική ισότητα.

Και επιτρέψτε μου να πω ότι είναι πια καιρός, σε τέτοια θέματα, η Ελλάδα αντί να τρέχει ασθμαίνοντας να εναρμονιστεί με την ευρωπαϊκή νομοθεσία, να πρωτοστατεί σε τέτοιου είδους δράσεις, δημιουργώντας θετικό υπόδειγμα και για άλλες ευρωπαϊκές χώρες.

Και πρέπει να τονίσω εδώ ότι πρόσφατα ο Οργανισμός Ηνωμένων Εθνών μας κατέταξε σε μία τιμητική θέση, στις 16 πρώτες χώρες που προωθούν περισσότερο τα θέματα της ισότητας των φύλων.

Και νομίζω ότι πρέπει να προσανατολιστούμε σε αυτήν την κατεύθυνση το επόμενο διάστημα και η νομοθετική αυτή πρωτοβουλία είναι μία εξαιρετική νομοθετική πρωτοβουλία που προσπαθεί ακριβώς να εναρμονίσει την κατοχύρωση της ισότητας και στην πραγματική ζωή, να εναρμονίσει τη νομική κατοχύρωση με την πραγματική κατοχύρωση, ας το πω έτσι.

Το δεύτερο που θέλω να αναφερθώ, η δεύτερη μεταρρύθμιση, αφορά την ιθαγένεια. Και εδώ πάμε να κάνουμε πράξη μία αρχή που είναι νομικά κατοχυρωμένη, αλλά στην πραγματική ζωή έχει πολλές δυσκολίες, τις οποίες τις γνωρίζουμε όλοι μας και κυρίως τις γνωρίζουν συμπολίτες μας που ζουν πάρα πολλά χρόνια στη χώρα. Έχουν όλες τις τυπικές και νομικές προϋποθέσεις για να αποκτήσουν την ιθαγένεια, αλλά στην πράξη δυσκολεύονται πάρα πολύ ή και δεν την αποκτούν.

Θέλουμε, λοιπόν, να απλοποιήσουμε και να επισπεύσουμε τις διαδικασίες απόδοσης ιθαγένειας. Νομίζω ότι είναι μία πρωτοβουλία, η οποία ουσιαστικά μας οδηγεί σε έναν εξορθολογισμό, κυρίως σε ό, τι αφορά τη διαδικασία της συνέντευξης και την προσκόμιση των απαραίτητων δικαιολογητικών και των χρόνων που απαιτούνται.

Σήμερα, πιστεύω ότι έχουμε ένα απaráδεκτο, σχεδόν απαγορευτικό πλαίσιο, αυτή είναι η αλήθεια. Σε πολλές εκ των περιπτώσεων και των συνεντεύξεων πιθανόν και κάποιοι εξ ημών εδώ να μη μπορούσαμε να απαντήσουμε, αυτή είναι η αλήθεια. Δε μας τιμά αυτό.

Πρέπει να εκσυγχρονιστεί, λοιπόν, άμεσα και να εξορθολογικοποιηθεί αυτό το πλαίσιο, να προωθηθούν κανόνες που θα υλοποιούν τη νομοθεσία με απόλυτη διαφάνεια, αλλά και με τη λιγότερη δυνατή γραφειοκρατία. Όπως πρέπει, δηλαδή, να συμβαίνει σε ένα σύγχρονο ευρωπαϊκό κράτος.

Και να έρθω τώρα στις δύο πιο -ας το πούμε έτσι - μακρόπνοες μεταρρυθμιστικές προσπάθειες, τις οποίες τις άφησα για το τέλος.

Είναι και μία σειρά άλλα ζητήματα, τα οποία συζητήσαμε, αλλά νομίζω ότι ίσως θα είχε νόημα να αναφερθεί αργότερα ο υπουργός αν θέλει σε αυτά. Σε ό, τι αφορά τα ζητήματα για τις βάσεις δεδομένων, ηλεκτρονική διακυβέρνηση, για τον εκσυγχρονισμό του θεσμικού πλαισίου, για τις δημοτικές επιχειρήσεις ύδρευσης, αποχέτευσης, αποβλήτων. Σημαντικές πρωτοβουλίες, αλλά εγώ θέλω να μείνω στα μεγάλα.

Όπως ακούσατε, έχουμε φτάσει σε ένα σημείο εκκίνησης, πλέον και τυπικά, της διαδικασίας της διαβούλευσης που θα μας οδηγήσει, πιστεύουμε, μέχρι το τέλος του καλοκαιριού, αρχές του φθινοπώρου, στο να καταθέσουμε στη Βουλή ένα ολοκληρωμένο νομοθετικό πλαίσιο για τη μεταρρύθμιση του Καλλικράτη.

Μια μεταρρύθμιση που ιεραρχείται ψηλά και θεωρείται ιδιαίτερης σημασίας, όχι μόνο στο πλαίσιο της δουλειάς του υπουργείου, αλλά για στο σύνολο του κυβερνητικού έργου.

Η μεταρρύθμιση αυτή προωθεί μία ριζική αναμόρφωση του θεσμικού πλαισίου, που αφορά την οργάνωση και τη λειτουργία των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Και εκτείνεται σε τέσσερα πεδία:

Πρώτον, στον αναπροσδιορισμό των αρμοδιοτήτων, ανάμεσα στους δύο βαθμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης, τους δήμους και τις περιφέρειες και το κράτος.

Δεύτερο, στον ριζικό εκδημοκρατισμό των αυτοδιοικητικών θεσμών, ιδιαίτερα σε ό, τι αφορά το εκλογικό σύστημα, το σύστημα εκλογής δημοτικών, περιφερειακών συμβουλίων και δημάρχων και περιφερειάρχων, το σύστημα διοίκησης των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης, αλλά και τη θέσπιση της κοινωνικής συμμετοχής και του ελέγχου των πολιτών απέναντι στον θεσμό.

Το **τρίτο πεδίο** αφορά τα οικονομικά των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Και το **τέταρτο** αφορά στην αναπτυξιακή τους πολιτική.

Η πρωτοβουλία αυτή έρχεται να αντιμετωπίσει πολύ σοβαρά προβλήματα που προκύπτουν από το υφιστάμενο θεσμικό πλαίσιο λειτουργίας και οργάνωσης της αυτοδιοίκησης.

Η κυριότερη στόχευσή της, όμως, είναι να δημιουργήσει τις προϋποθέσεις που απαιτούνται, ώστε να αποτελέσει η Αυτοδιοίκηση έναν από τους βασικούς πυλώνες για την ανάπτυξη και την παραγωγική ανασυγκρότηση της χώρας.

Όπως θα γνωρίζετε, άλλωστε, η κυβέρνηση προωθεί ήδη τη συγκρότηση ενός Εθνικού Σχεδίου για την Παραγωγική Ανασυγκρότηση. Και αυτό το προωθεί μέσα από έναν ανοιχτό και αποκεντρωμένο διάλογο, με παραγωγικούς φορείς, κλαδικούς φορείς, τοπικούς φορείς, για την καλύτερη δυνατή αξιοποίηση των συγκριτικών πλεονεκτημάτων του κάθε τόπου ξεχωριστά. Το ξεκινάμε αυτό σε επίπεδο περιφερειακό και ευελπιστούμε να είναι πολύ σημαντική η συμμετοχή της τοπικής αυτοδιοίκησης σε αυτή την προσπάθεια για την εκπόνηση περιφερειακών, αναπτυξιακών σχεδίων.

Θέλω όμως να επισημάνω κάτι. Συνολικά οι αλλαγές που σχεδιάζουμε και προωθούμε στην αυτοδιοίκηση, πέρα από το βάθεμα της δημοκρατίας και της συμμετοχής των πολιτών, της διαφάνειας και του ελέγχου των διοικήσεων, της καλύτερης λειτουργίας, ώστε να συμβάλλουν στην παραγωγική ανασυγκρότηση οι ΟΤΑ, η προσπάθειά μας αυτή εισάγει και μία νέα αρχή. Μία νέα αρχή που πιστεύω ότι είναι αναγκαία στον πολιτικό μας βίο, ιδίως τις μέρες αυτές που διάγουμε, τις μέρες μετά την κρίση. Και είναι η αρχή της συνεννόησης και της συνεργασίας.

Πιστεύω ότι όλοι πρέπει να συνειδητοποιήσουμε ότι, μετά από επτά χρόνια της κρίσης, η επόμενη μέρα θα είναι διαφορετική. Περνάμε σε μία νέα εποχή.

Σε αυτήν τη νέα εποχή, τίποτα δε μπορεί να είναι όπως παλιά. Ούτε η οικονομία, ούτε το παραγωγικό σύστημα, το παραγωγικό μοντέλο, ούτε το πολιτικό σύστημα. Ούτε ο τρόπος διοίκησης, αν θέλετε και διακυβέρνησης, αλλά και διοίκησης, ακόμη και των οργανισμών της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, της διοίκησης σε τοπικό επίπεδο.

Πιστεύω, λοιπόν, ότι αυτό πρέπει να αποτυπωθεί και στη συζήτηση και στον διάλογο που κάνουμε τώρα για τη συνταγματική αναθεώρηση, πρέπει να αποτυπωθεί και στους κανόνες λειτουργίας και εκλογής του κοινοβουλίου, και άρα και των κυβερνήσεων, αλλά και στους κανόνες λειτουργίας και εκλογής των αρχών της τοπικής αυτοδιοίκησης. Και πόσο δε μάλλον αν βρισκόμαστε στο σημείο εκείνο που συνειδητοποιούμε πια ότι χρειάζονται προγραμματικές συγκλήσεις, όχι κάτω από το τραπέζι, αλλά πάνω από το τραπέζι για να κυβερνιέται η χώρα, πόσο δε μάλλον αυτό θα είναι απαραίτητο για να κυβερνιέται ένας δήμος, μια περιφέρεια. Άρα λοιπόν, στην ουσία ανοίγουμε τη συζήτηση για μια πολύ μεγάλη μεταρρύθμιση που θα εισάγει την αρχή της συνεννόησης και της συνεργασίας, μέσω της απλής αναλογικής στην Τοπική Αυτοδιοίκηση.

Αφήνω για τελευταία αναφορά την προσπάθεια επίλυσης ενός χρόνιου ζητήματος, που αφορά τη δημόσια διοίκηση. Ίσως αυτό είναι κι ένα θέμα στο οποίο θα αναφερθώ όταν επισκεφτώ και το υπουργείο της Διοικητικής Ανασυγκρότησης, αλλά μιας και βρίσκομαι εδώ στο υπουργείο Εσωτερικών, γιατί το θέμα αυτό αφορά ως επί το πλείστον και την αυτοδιοίκηση και τους δήμους, θα αναφερθώ και εδώ, είναι το θέμα των συμβασιούχων.

Ξέρετε και ξέρουμε όλοι ότι το ζήτημα των συμβασιούχων είναι μία από τις πιο βαριές αμαρτίες του παλιού πολιτικού κατεστημένου.

Μια βιομηχανία, η οποία θα το πω καθαρά στήθηκε ως πελατειακό εργαλείο και είχε για χρόνια ως αποτέλεσμα την ομηρία και την εργασιακή ανασφάλεια εκατοντάδων χιλιάδων ανθρώπων.

Ψάχνουμε, λοιπόν, διερευνούμε τη δυνατότητα μιας οριστικής επίλυσης αυτού του προβλήματος. Πρώτα από όλα, ξεκινώντας από, ας το πω έτσι, ένα ξεσκαρτάρισμα, από μία ξεκάθαρη διερεύνηση του ποιοι από αυτούς τους ανθρώπους, γιατί εμείς τους αντιμετωπίζουμε ως εργαζόμενους πάνω από όλα, που βρίσκονται για χρόνια στη δημόσια διοίκηση και δεν τους αντιμετωπίζουμε με τα πελατειακά κριτήρια που τους αντιμετωπίζουν αυτοί που κάνουν αυτά που κάνουν στο παρελθόν. Να βρούμε λοιπόν ποιοι από αυτούς καλύπτουν με την εργασία τους πάγιες και διαρκείς ανάγκες.

Θέλουμε το ζήτημα αυτό, που αντιλαμβάνεστε ότι έχει και διαστάσεις κοινωνικού προβλήματος να επιλυθεί με τρόπο δίκαιο και αντικειμενικό, στη βάση της εθνικής και της ευρωπαϊκής νομοθεσίας. Είμαι βέβαιος, και το γνωρίζετε και εσείς ότι -το είδαμε άλλωστε και από διάφορους πηχυαίους, υποκριτικούς, κατά την άποψή μου, τίτλους εφημερίδων, που ασκούν έντονη κριτική στην κυβέρνηση, αλλά και από τις ανακοινώσεις της αντιπολίτευση, ιδίως της αξιωματικής- ότι γίνεται μία προσπάθεια παραπληροφόρησης για το θέμα αυτό. Ακόμα και λάσπης θα έλεγα, μιλώντας για δήθεν ρουσφέτια και νομιμοποίησης της σημερινής κυβέρνησης.

Εδώ μου έρχεται στον νου μου η παροιμία «είπε ο γάιδαρος τον πετεινό κεφάλια». Δεν θέλω όμως να μπω σε αυτή τη συζήτηση. Θέλω εξαρχής να ξεκαθαρίσω ότι για εμάς αυτό που προέχει είναι η διερεύνηση του πραγματικού περιεχομένου της εργασιακής σχέσης αυτών των ανθρώπων, ανεξάρτητα του ποιος τους διόρισε εκεί, δεν τους διορίσαμε εμείς, το μόνο σίγουρο, και νομίζουμε ότι αυτό πρέπει να γίνει και σχεδιάζουμε να γίνει από έναν ανεξάρτητο φορέα, που θα είναι είτε το ίδιο το ΑΣΕΠ, είτε κάποιο ειδικό ανεξάρτητο όργανο, που θα συγκροτηθεί από το ΑΣΕΠ και η διερεύνηση αυτή θα γίνει στη βάση οριζόντιων αντικειμενικών κριτηρίων που αφορούν τον χρόνο εργασίας και το περιεχόμενο της απασχόλησης.

Και κατόπιν θα πρέπει να υπάρξει μια διεξοδικότατη διαδικασία διαβούλευσης και με τα πολιτικά κόμματα, τους εμπλεκόμενους φορείς, θεσμικούς φορείς, πριν καταλήξουμε στις όποιες αποφάσεις.

Κλείνω λοιπόν με μία, νομίζω, αναγκαία επισήμανση, μία γενική επισήμανση.

Για εμάς, η έννοια μεταρρύθμιση, ο όρος εκσυγχρονισμός -που έχει τραυματιστεί στη χώρα την εποχή των χρηματιστηρίων, της Siemens, της Ολυμπιάδας- παρόλα αυτά οι έννοιες αυτές για εμάς δεν είναι έννοιες αφηρημένες, αφηρημένες ηθικές έννοιες.

Το μεγάλο ζητούμενο σε κάθε μεταρρυθμιστική και εκσυγχρονιστική πρωτοβουλία είναι το κοινωνικό της πρόσημο. Το ποιος πραγματικά ωφελείται, το ποιες αξίες προωθούνται.

Το κριτήριο για τη δική μας κυβέρνηση είναι το αν από κάθε θεσμική παρέμβαση παράγεται κοινωνικό όφελος, ενισχύεται η δημοκρατία, στηρίζονται οι πολίτες, οι άνθρωποι στην προσπάθειά τους να δουλέψουν και να ζήσουν με αξιοπρέπεια από τη δουλειά τους. Αυτό μας απασχολεί και όχι το αν θα εξυπηρετηθούν συμφέροντα συγκεκριμένων ομάδων, μεγάλων ή μικρών, το αν θα παραχθεί όφελος, οικονομικό ή πολιτικό για κάποιους λίγους.

Η δική μας λογική είναι λίγο διαφορετική από αυτήν που έχετε συνηθίσει να βλέπετε στις κυβερνήσεις, σε ό, τι έχει να κάνει κυρίως με το πολιτικό όφελος ή το πολιτικό κόστος.

Και με αυτή την λογική προχωράμε σε κάθε τομέα της κυβερνητικής δουλειάς, προσανατολισμένοι πάντοτε στην απόλυτη διαφάνεια και στον κοινωνικό διάλογο. Ακόμα

και αν ορισμένες φορές αυτήν τη σταθερή μας επιλογή την πληρώνουμε με πολιτικό κόστος, αλλά είναι μία σταθερή επιλογή, την οποία την έχετε δει. Όχι μόνο στη δουλειά μας στο υπουργείο Εσωτερικών, όχι μόνο στην προσπάθειά μας για μεταρρυθμίσεις που θα αφήσουν ένα στίγμα και ένα κοινωνικό πρόσημο σημαντικό σε μία περίοδο κρίσης και δημοσιονομικής προσαρμογής. Μιλάω για μεταρρυθμίσεις, οι οποίες θα μπορούσαν να έχουν γίνει άνετα, πολύ πιο άνετα στην περίοδο που είχαμε υψηλούς ρυθμούς ανάπτυξης. Τότε που λεφτά υπήρχαν, όπως έλεγαν κάποιοι, αλλά δυστυχώς δεν μεταρρυθμίστηκε το κράτος, δεν επανιδρύθηκε, όπως κάποιοι άλλοι υπεσχέθησαν.

Τώρα λοιπόν βρισκόμαστε εδώ. Είναι βασική μας προτεραιότητα και επιλογή να προχωρήσουμε σε αυτές τις μεταρρυθμίσεις και θα το κάνουμε παρά τις δυσκολίες που αντιμετωπίζουμε.

Είμαι στη διάθεσή σας και εγώ και ο υπουργός να απαντήσουμε σε όποιες ερωτήσεις θέλετε.